

THE STRAIGHT STORY (Una història vertadera) (1999)

Alvin Straight és un ancià amb importants problemes de salut que viu a l'Estat d'Iowa amb una filla discapacitada. Un dia rep la notícia que el seu germà Lyle, amb qui està enemistat des de fa deu anys, ha tingut un infart. Alvin decideix anar a visitar-lo a l'Estat de Wisconsin, a unes 500 milles de distància, a cavall d'una màquina de segar herba. Aquesta història simple, basada en un fet real, serveix al director David Lynch per oferir-nos una pel·lícula plena de bellesa, sensibilitat i elements de reflexió.

La distància de 500 milles que ha de recórrer l'Alvin per anar a veure el seu germà Lyle és el símbol de la distància espiritual que els separa, la distància de l'enemistat, una història tan antiga com la de Caïn i Abel. Tot i que algunes persones s'havien ofert per acompanyar-lo, l'Alvin sap que aquest viatge l'ha de fer sol, perquè només ell es pot reconciliar amb el seu germà; ningú no el pot substituir. Aquesta és la "bogeria" de la seva aventura: demanar perdó al seu germà amb qui està enemistat. Malgrat la seva precària salut, escenificada amb la visita al metge, l'Alvin sap que hi ha coses més importants a la vida que la salut física.

El mitjà que l'Alvin utilitza per al seu viatge té també un alt valor simbòlic: una segadora d'herba que li permet viatjar pausadament, contemplar la bellesa del paisatge i reflexionar sobre les situacions que es va trobant al llarg del seu camí, que no són altres que les situacions viscudes al llarg de la seva vida o de la vida de qualsevol. La vida, ens ve a dir l'Alvin, és un viatge que ha de fer cadascú i ningú no et pot substituir.

En el seu itinerari l'Alvin es troba amb situacions de tot tipus. Persones amables que l'ajuden, com el conductor de l'autobús que el transporta quan té avaria; persones amb problemes, com la noia embarassada que ha marxat de casa; persones plenes de joventut, com els ciclistes que corren per la carretera; persones aposentades que han viscut experiències traumàtiques. En totes aquestes trobades l'Alvin hi aporta reflexions plenes de saviesa i bondat. En la trobada amb la noia embarassada la reflexió és sobre la família, a la que compara amb un feix de llenya que no es trenca mai si està ben lligat malgrat la disparitat dels branquillons. En la trobada amb els ciclistes la reflexió es centra sobre la vellesa: el pitjor de la vellesa és voler recordar la joventut, diu l'Alvin. La trobada amb les persones aposentades

es produeix arran d'una avaria l'Alvin ha tingut amb la seva màquina de segar herba. Hi ha diverses converses paral·leles. Destaquem la que té amb els mecànics, que són bessons, on l'Alvin aprofita per reflexionar sobre els abusos dels honoraris; i destaquem sobretot la que té amb l'home que ha combatut, com ell, en la Segona Guerra Mundial, on conversen sobre el sentit de la culpabilitat per la mort d'homes innocents.

Arribant ja al final del seu viatge, travessa el riu Mississipi, un referent simbòlic que evoca el pas del mar Roig (Moisès) o el pas del Rubicó (Juli Cèsar). Hi ha decisions en la vida que, un cop s'han pres, ja no admeten marxa enrere. Immediatament després de creuar al Mississipi, l'Alvin acampa en un cementiri, símbol de la mort: és l'última trobada. La conversa amb el capellà, en la que li explica el sentit del seu viatge, és com una confessió sense ser-ho. El capellà aplaudeix la seva decisió de reconciliar-se amb el seu germà.

Finalment l'Alvin retroba amb el seu germà Lyle, que viu en una casa precària i solitària a Mont Sion, un nom amb clares referències bíbliques. Amb prou feines es diuen res, però ja s'han reconciliat. Les paraules no són necessàries. N'hi ha prou amb la mirada. Acaben contemplant les estrelles, que és el que feien quan eren petits. El perdó, però, no és cap retorn a la infància, sinó una regeneració: et fa un home diferent, un home nou, capaç de tornar a començar.

JOSEP HEREU